Gesetz-Sammlung
für die
Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW
dla
Państw Królestwa Pruskiego.

№ 42.

(Nr. 6175.) Vertrag zwischen Preußen und Württemberg über Herstellung von Eisenbahnverbindungen zwischen Hohenzollern und Württemberg. Vom 3. März 1865.

Seine Majestät der König von Preußen
und
Seine Majestät der König von Württemberg

haben, zum Zwecke einer Vereinbarung über die Herstellung angemessener Eisenbahnverbindungen zwischen den Hohenzollernschen Landen und Württemberg, zu Bevollmächtigten ernannt:

Seine Majestät der König von Preußen:

Allerhöchstihren Geheimen Ober-Regierungsrath Karl Wilhelm Everhard Wolf, und

Allerhöchstihren Wirklichen Legationsrath Paul Ludwig Wilhelm Jordan;

Seine Majestät der König von Württemberg:

Allerhöchstihren Kammerherrn und Geheimen Legationsrath Otto Freiherrn Thumb von Neuburg, und

Allerhöchstihren Eisenbahn-Baudirektor Ludwig von Klein,

(No. 6175.) Traktat pomiędzy Prusami a Wyrtembergią, tyczący się zaprowadzenia komunikacyi kolei żelaznych pomiędzy Hohenzollern a Wyrtembergią. Z dnia 3. Marca 1865.

Jego Królewska Mość Król Pruski
i
Jego Królewska Mość Król Wyrtemberski

zamianowali, celem porozumienia się względem zaprowadzenia stósownych komunikacyi kolei żelaznych pomiędzy Państwami Hohenzollerskiemi a Wyrtembergią, pełnomocnikami:

Jego Królewska Mość Król Pruski:

Swego tajnego nadradzcę regencyjnego Karóla Wilhelma Everharda Wolfa, i

Swego rzeczywistego radzcę legacyjnego Pawła Ludwika Wilhelma Jordana;

Jego Królewska Mość Król Wyrtemberski:

Swego szambelana i tajnego radzcę legacyjnego Barona Ottona Thumb Neuburg, i

Swego dyrektora budownictw kolei żelaznych Ludwika Kleina,

Ausgegeben zu Berlin den 29. September 1865.

Wydany w Berlinie dnia 29. Września 1865.

welche nach Auswechselung ihrer Vollmachten, vorbehaltlich der Allerhöchsten Ratifikation, folgenden Staatsvertrag abgeschlossen haben.

Art. 1.

Die Königlich Preußische Regierung gestattet der Königlich Württembergischen Regierung, folgende für alleinige Rechnung der letztgedachten Regierung zu bauende und zu betreibende Lokomotiv-Eisenbahnen durch das Königlich Preußische Gebiet zu führen:

1) eine in Tübingen an die Oberneckarbahn sich anschließende Eisenbahn über Hechingen nach Balingen;
2) eine Eisenbahn von Sigmaringen über Scheer nach Mengen;
3) eine Eisenbahn von Balingen über Ebingen nach Sigmaringen;
4) eine Eisenbahn von Horb durch das Neckarthal nach Sulz;
5) eine Eisenbahn von der Württembergischen Südbahn über Ostrach nach Pfullendorf.

Art. 2.

Die Königlich Württembergische Regierung übernimmt die Verpflichtung, den Bau der im Artikel 1. genannten Eisenbahnen auf ihre alleinigen Kosten zur Ausführung zu bringen und so zu fördern, daß die Strecke Tübingen-Hechingen spätestens Ende 1869., die Strecken Hechingen-Balingen, Horb-Sulz und Sigmaringen-Scheer-Mengen spätestens Ende 1873., die Bahn nach Pfullendorf spätestens Ende 1875., endlich die Bahn von Balingen über Ebingen nach Sigmaringen spätestens Ende 1880. dem Betriebe eröffnet werden.

Art. 3.

Ueber die zur Ausführung kommenden Speziallinien der im Artikel 1. genannten Bahnen wird unter den beiden kontrahirenden Hohen Regierungen eine Verständigung stattfinden. Im

którzy, wymieniwszy pełnomocnictwa swe, zawarli, ze zastrzeżeniem Najwyższéj ratyfikacyi, traktat międzynarodowy następujący.

Art. 1.

Rząd Królewsko-Pruski dozwala Rządowi Królewsko-Wyrtemberskiemu prowadzenia, mających się na wyłączny rachunek tegoż ostatniego Rządu zbudować i utrzymywać kolei o lokomotywach, przez terytoryum Królewsko-Pruskie, następujących:

1) kolei, przyłączającéj się pod Tybingen do kolei Nadnekarskiéj przez Hechingen do Balingen;
2) kolei od Sigmaringen przez Scheer do Mengen;
3) kolei od Balingen przez Ebingen do Sigmaringen;
4) kolei od Horb przez nizinę Nekar do Sulz;
5) kolei od Wyrtemberskiéj kolei południowéj przez Ostrach do Pfullendorf.

Art. 2.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski podejmuje się zbudowania kolei żelaznych, wymienionych w artykule 1., własnym kosztem i przyspieszenia tak, żeby przestrzeń Tybingen-Hechingen była otworzoną najdaléj z końcem roku 1869., przestrzenie Hechingen-Balingen, Horb-Sulz i Sigmaringen-Scheer-Mengen najdaléj z końcem roku 1873., koléj do Pfullendorf najdaléj z końcem roku 1875., a koléj od Balingen po przez Ebingen do Sigmaringen najdaléj z końcem roku 1880.

Art. 3.

Względem szczegółowych linii kolei żelaznych, wymienionych w artykule 1., porozumieją się dostojne Rządy ze sobą. Zresztą pozostawia się ustanowienie projektów budowlo-

Uebrigen bleibt bei diesen Bahnen der Königlich Württembergischen Regierung die Feststellung der Bauprojekte überlassen.

Die Projekte sollen jedoch vor der Ausführung der Königlich Preußischen Regierung mitgetheilt werden.

Art. 4.

Die Spurweite der zu erbauenden Eisenbahnen soll in Uebereinstimmung mit den anschließenden Bahnen überall gleichmäßig vier Fuß acht und einen halben Zoll Englischen Maaßes im Lichten der Schienen betragen.

Auch im Uebrigen sollen die Bahnen und deren Betriebsmittel dergestalt eingerichtet werden, daß letztere nicht nur von der einen Bahn zur anderen, sondern auch von und nach den Nachbarbahnen ungestört übergehen können.

Art. 5.

Die Königlich Württembergische Regierung wird im Königlich Preußischen Gebiete Stationen und Haltestellen sowohl für den Personen- als auch für den Güterverkehr an allen denjenigen Punkten anlegen, an denen ein entsprechendes Verkehrsbedürfniß vorhanden ist oder künftig sich herausstellen wird.

Art. 6.

Die Königlich Preußische Regierung wird zur planmäßigen Ausführung der von der Königlich Württembergischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete zu bauenden Eisenbahnen nebst den dazu gehörigen Anlagen das Expropriationsrecht in gleichem Umfange bewilligen, als in den Bestimmungen der §§. 8. 9. und 10. des Königlich Preußischen Gesetzes über die Eisenbahn-Unternehmungen vom 3. November 1838. vorgesehen ist.

Sollten vor dem Beginne des Bahnbaues für die Anlage von Eisenbahnen in den Hohenzollernschen Landen andere gesetzliche Bestimmungen über das Expropriationsverfahren vorgeschrieben werden, so finden diese auch bei den von der Königlich

wych u tychże kolei Rządowi Królewsko-Wyrtemberskiemu, który takowe będzie przecież winien przed wykonaniem zakomunikować Rządowi Królewsko-Pruskiemu.

Art. 4.

Szerokość śladu kolei, zbudować się mających, powinna, w harmonii z kolejami się przyłączającemi, wynosić w świetle szyn wszędzie jednako cztery stopy ośm i pół cala miary angielskiéj.

I pod innym względem winny koleje i środki ich obrotowe być urządzone tak, iżby też ostatnie przechodzić mogły bez przeszkody nietylko z jednéj kolei na drugą, ale i z kolei sąsiednich i na koleje sąsiednie.

Art. 5.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski założy na terytoryum Królewsko-Pruskiém stacye i stanowiska tak dla transportu osób jako i dla transportu towarów po wszystkich punktach tych, na których zachodzi lub zachodzić będzie odpowiednia potrzeba komunikacyjna.

Art. 6.

Rząd Królewsko-Pruski udzieli na wykonanie wedle planu mających się przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski na terytoryum Królewsko-Pruskiém zbudować kolei żelaznych wraz z należnemi do nich zakładami, prawo ekspropryacyi w tém samém objęciu, jakie jest przewidzianém w postanowieniach §§. 8. 9. i 10. prawa Królewsko-Pruskiego, tyczącego się przedsiębierstw kolei żelaznych, z dnia 3. Listopada 1838.

Jeżeliby przed rozpoczęciem budowy kolei wydane być miały pod względem zakładania kolei żelaznych w Państwach Hohenzollerskich inne co do postępowania ekspropryacyjnego prawne postanowienia, powinny takowe

Württembergischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete zu erbauenden Bahnen Anwendung.

Art. 7.

Die Königlich Württembergische Regierung wird bei den im Preußischen Gebiete zu bauenden Bahnstrecken alle Anlagen einrichten und unterhalten, welche an Wegen, Ueberfahrten, Triften, Einfriedigungen, Bewässerungs- und Vorfluthanlagen u. s. w. zur Sicherung gegen Gefahren und Nachtheile nothwendig sind. Entsteht die Nothwendigkeit solcher Anlagen erst nach Eröffnung des Bahnbetriebes durch eine mit den benachbarten Grundstücken vorgehende Veränderung, so wird die Königlich Württembergische Regierung dieselben zwar einrichten und unterhalten, jedoch nur auf Kosten der Interessenten.

Art. 8.

Die Landeshoheit bleibt hinsichtlich der von der Königlich Württembergischen Regierung zu bauenden und zu betreibenden Bahnstrecken im Preußischen Gebiete der Königlich Preußischen Regierung ausschließlich vorbehalten. Alle innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes vorkommenden, die Bahnanlagen oder den Transport auf denselben betreffenden Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen sollen daher den Königlich Preußischen Behörden zur Untersuchung und Bestrafung angezeigt und nach den Königlich Preußischen Gesetzen beurtheilt werden.

Auch sollen die an den Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete zu errichtenden Hoheitszeichen nur diejenigen des Preußischen Staates sein.

Für die auf den Eisenbahndienst bezüglichen Dienstverbrechen und Vergehen der von der Königlich Württembergischen Regierung angestellten Beamten sind jedoch die Königlich Württembergischen Behörden allein zuständig.

Wird die Verhaftung eines auf den Bahnen innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes an-

być zastósowane i do kolei, które Rząd Królewsko-Wyrtemberski zbuduje na terytoryum Królewsko-Pruskiém.

Art. 7.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski urządzi i będzie utrzymywać na kolejach, mających się zbudować na terytoryum Pruskiém, wszelkie zakłady, jakie po drogach, przeprawach, wygonach, ogrodzeniach, zakładach irygacyjnych i zakładach do wstrzymania wody i t. d. są potrzebne na zabezpieczenie przed niebezpieczeństwem i szkodą. Jeżeliby potrzeba zakładów takich miała powstać dopiero po rozpoczęciu obrotu na kolei, w skutek zmiany zaszłéj z gruntami sąsiedniemi, w takim razie takowe Rząd Królewsko-Wyrtemberski wprawdzie założy i będzie utrzymywać, wszakże li na koszt interesentów.

Art. 8.

Zwierzchność krajowa pod względem kolei, mających się przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski zbudować i prowadzić na terytoryum Pruskiém, zastrzeżona wyłącznie Rządowi Królewsko-Pruskiemu. Zatem winny wszelkie zbrodnie, przestępstwa i przekroczenia, zachodzące wśród terytoryum Królewsko-Pruskiego, tyczące się zakładów kolejowych albo transportu, być doniesione celem śledztwa i karania władzom Królewsko-Pruskim i sądzone wedle praw Królewsko-Pruskich.

Niemniéj mają na kolejach wśród terytoryum Królewsko-Pruskiego być wystawiane li godła Pruskie.

Natomiast ma pod względem zbrodni i przestępstw urzędników, mianowanych przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski, któreby się tyczyły służby kolejowéj, być właściwym sam tylko Rząd Królewsko-Wyrtemberski.

W razie nakazania przez władze Królewsko-Pruskie pojmania Wyrtemberskiego urzędnika

gestellten Königlich Württembergischen Eisenbahnbediensteten wegen Verbrechen, Vergehen oder Uebertretungen von Königlich Preußischen Behörden verfügt, so wird hierbei von denselben auf die Erfordernisse des Eisenbahndienstes gehörige Rücksicht genommen und, soweit es nach den Umständen irgend thunlich ist, die nächstvorgesetzte Eisenbahnbehörde so zeitig von der Verhaftung in Kenntniß gesetzt werden, daß der etwa nöthige Stellvertreter noch rechtzeitig in den Dienst eingewiesen werden kann.

Gesetzliche Bestimmungen, welche, vom Tage des Abschlusses dieses Vertrages an gerechnet, in Bezug auf Eisenbahn-Unternehmungen von der Königlich Preußischen Regierung erlassen werden, sollen für die in Rede stehenden Eisenbahnen, so lange sie im Eigenthume und im Betriebe der Königlich Württembergischen Regierung sich befinden, ohne vorherige Verständigung keine Anwendung finden.

Art. 9.

Die Königlich Württembergische Regierung soll berechtigt sein, an ihre Bahn von Tübingen über Hechingen nach Balingen auch innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes jedem Eisenbahn-Unternehmen, welches der Frequenz der Bahn von Hechingen über Balingen und Ebingen nach Sigmaringen Abbruch thun würde, bis zum Schlusse des Jahres 1899. den Anschluß zu versagen.

Im Uebrigen behält die Königlich Preußische Regierung sich das Recht vor, innerhalb ihres Gebietes an die im Eigenthume der Königlich Württembergischen Regierung stehenden Eisenbahnen andere Bahnen anzuschließen, beziehungsweise darüber oder darunter wegzuführen. Die Königlich Preußische Regierung wird aber von diesem Rechte auch nach Ablauf der oben bestimmten zeitlichen Beschränkung nie anders Gebrauch machen, als wenn sie die dafür sprechenden Gründe für triftig genug erkennt, um den betreffenden Anschluß oder die Bahnüberschreitung auch selbst dann

kolei, umieszczonego na kolejach wśród terytoryum Królewsko-Pruskiego, z przyczyny zbrodni, przestępstw lub przekroczeń, powinny władze rzeczone przytém mieć wzgląd na wymagalności służby kolejowéj i, ileby tylko wedle okoliczności było możebném, zawiadomić o aresztowaniu pierwszą przełożoną władzę kolejową tak rychle, iżby potrzebny na przypadek zastępca mógł być zawczasu w służbie umieszczonym.

Postanowienia prawne, jakieby były wydanemi, począwszy od dnia zawarcia traktatu niniejszego, pod względem przedsiębierstw kolei żelaznych przez Rząd Królewsko-Pruski, nie powinny bez poprzedzającego się porozumienia być zastósowane do kolei żelaznych w mowie będących tak długo, dopókiby takowe były własnością i pod zarządem Rządu Królewsko-Wyrtemberskiego.

Art. 9.

Rządowi Królewsko-Wyrtemberskiemu ma służyć prawo wzbraniania aż do końca roku 1899. przyłączenia się do kolei swéj od Tybingen przez Hechingen do Balingen, także i na terytoryum Królewsko-Pruskiém, każdemu przedsiębierstwu kolei żelaznéj, któreby mogło być z uszczerbkiem dla frekwencyi kolei od Hechingen przez Balingen i Ebingen do Sigmaringen.

Z resztą zastrzega sobie Rząd Królewsko-Pruski prawo przyłączania na terytoryum swojém do kolei będących własnością Rządu Królewsko-Wyrtemberskiego, kolei innych, względnie przeprowadzania ich po przez tamte lub pod niemi. Rząd Królewsko-Pruski nie będzie przecież korzystać z prawa tego i po upływie oznaczonego powyż tymczasowego ograniczenia nigdy inaczej, chybaby powody do tego uznał za tak ważne, iżby dla nich dotyczące przyłączenie albo przestąpienie kolei nakazać miał i w tym przypadku, żeby koleje, mające

zu verfügen, wenn die auf Grund gegenwärtigen Vertrages von der Königlich Württembergischen Regierung herzustellenden Bahnen Königlich Preußisches Staatseigenthum wären. Außerdem wird die Königlich Preußische Regierung sich in den bezüglichen Fällen stets mit der Königlich Württembergischen Regierung über die zu treffenden Einrichtungen zu verständigen suchen.

Art. 10.

Die Bahnpolizei-Ordnungen werden von der Königlich Preußischen Regierung für die betreffenden Bahnstrecken ihres Gebietes nach vorgängiger Verständigung mit der den Betrieb führenden Königlich Württembergischen Regierung erlassen werden. Den Königlich Württembergischen Eisenbahnbeamten werden dabei in Bezug auf die Eisenbahnpolizei dieselben Befugnisse eingeräumt werden, welche auf den Königlich Preußischen Staatsbahnen die betreffenden Königlich Preußischen Bahnbeamten auszuüben haben.

Die von der Königlich Württembergischen Regierung geprüften Betriebsmittel sollen ohne weitere Revision im Preußischen Gebiete zugelassen werden.

Art. 11.

Die Königlich Württembergische Regierung verpflichtet sich, die auf Grund dieses Vertrages von ihr in Königlich Preußischem Gebiete ausgebauten Bahnen mit gleicher Sorgfalt fortwährend zu unterhalten und zu betreiben, wie ihre Staatsbahnen auf Königlich Württembergischem Gebiete.

Art. 12.

In Betreff der Staats- und Gemeinde-Abgaben und Lasten wird die Königlich Preußische Regierung die Befreiungen, welche sie der am meisten begünstigten Regierung für ihre Eisenbahnen im Königlich Preußischen Gebiete eingeräumt hat oder noch einräumen wird, in gleichem Umfange auch der Königlich Württembergischen Regierung zu Theil werden lassen.

być zbudowanemi na mocy niniejszego traktatu przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski, były własnością Rządu Królewsko-Pruskiego. Prócz tego starać się będzie Rząd Królewsko-Pruski we właściwych przypadkach każdą razą porozumieć się ze Rządem Królewsko-Wyrtemberskim względem urządzeń, zaprowadzić się mających.

Art. 10.

Ordynacye policyjne kolejowe wyda Rząd Królewsko-Pruski dla przestrzeni kolejowych terytoryum swego za poprzedniém porozumieniem się ze Rządem Królewsko-Wyrtemberskim, obrot prowadzącym. Urzędnikom kolejowym Królewsko-Wyrtemberskim przyznane będą przytém pod względem policyi kolejowéj te same prawa, jakie po kolejach Rządowych Królewsko-Pruskich służą właściwym urzędnikom kolejowym Królewsko-Pruskim.

Środki obrotowe, doświadczone przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski, przyjmą się bez dalszéj rewizyi na terytoryum Pruskiém.

Art. 11.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski obowięzuje się do utrzymywania i prowadzenia z równą troskliwością bez przerwy kolei, wybudowanych na mocy niniejszego traktatu na terytoryum Pruskiém, jak kolei Rządowych własnych na terytoryum Królewsko-Wyrtemberskiém.

Art. 12.

Pod względem podatków i ciężarów na rzecz Rządu i gmin, przyznane będą ze strony Rządu Królewsko-Pruskiego Rządowi Królewsko-Wyrtemberskiemu te same imunicye w téj saméj objętości, jakie są alboby mogły być przyznane najuprzywilejowańszemu Rządowi dla kolei jego na terytoryum Królewsko-Pruskiém.

Insbesondere soll der Betrieb auf den betreffenden Bahnen, so lange diese im Eigenthume und Betriebe der Königlich Württembergischen Regierung sich befinden, mit einer Gewerbesteuer oder ähnlichen öffentlichen Abgaben nicht belegt werden und rücksichtlich der Grundsteuer als verabredet gelten, daß unter allen Umständen mindestens die Schienenwege der von der Königlich Württembergischen Regierung im Preußischen Gebiete gebauten und betriebenen Eisenbahnen von der Grundsteuer befreit bleiben müssen.

Art. 13.

Für den Fall, daß die bestehende Zolleinigung zwischen den Königreichen Preußen und Württemberg aufhören sollte, verpflichtet sich die Königlich Preußische Regierung, auf den Eisenbahnen, welche Gegenstand gegenwärtigen Vertrages sind, keine Durchgangsabgaben zu erheben, auch hinsichtlich der darauf transitirenden Güter die zollamtlichen Kontrolmaaßregeln stets auf das nothwendigste Maaß zu beschränken.

Dagegen sichert die Königlich Württembergische Regierung für denselben Fall die Durchgangszollfreiheit für alle diejenigen Waaren zu, welche im Eisenbahnverkehr von den Hohenzollernschen Landen durch das Königreich Württemberg nach den Hohenzollernschen Landen durchgeführt werden.

Art. 14.

Die Königlich Württembergische Regierung wird die Stellen der Lokalbeamten im Königlich Preußischen Gebiete, mit Ausnahme der Bahnhofsvorstände und der Erhebungsbeamten, thunlichst mit Angehörigen des Preußischen Staats besetzen, auch dabei auf versorgungsberechtigte Preußische Militairpersonen vorzugsweise Rücksicht nehmen. Nichtpreußen, welche die Königlich Württembergische Regierung bei den Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete beschäftigt oder anstellt, scheiden dadurch aus dem Unterthanenverbande ihres Heimathlandes nicht aus.

Zwłaszcza nie obłoży się prowadzenie obrotu na dotyczących kolejach, dopókiby takowe były własnością i pod zarządem Rządu Królewsko-Wyrtemberskiego, ani podatkiem procederowym, ani innym tym podobnym podatkiem publicznym, a co się tyczy podatku gruntowego, przyjmie się jako umówione, że przynajmniéj drogi kolejowe kolei żelaznych, zbudowanych i prowadzonych przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski na terytoryum Pruskiém, wolne być mają pod wszelkiemi okolicznościami od podatku gruntowego.

Art. 13.

Na przypadek, żeby zjednoczenie celne, istniejące pomiędzy Królestwem Pruskiém a Królestwem Wyrtemberskiém, miało ustać, obowięzuje się Rząd Królewsko-Pruski do nie pobierania po kolejach, będących przedmiotem niniejszego traktatu, żadnych ceł przechodowych, i do ograniczenia pod względem bagaży, przechodzących kolejami temiż, kontroli celnéj każdą razą na kontrolę nieodzowną.

Natomiast zapewnia Rząd Królewsko-Wyrtemberski w równym przypadku wolność przechodową dla wszystkich tych towarów, które przeprowadzane będą kolejami z Państw Hohenzollerskich przez Wyrtembergią do Państw Hohenzollerskich.

Art. 14.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski obsadzać będzie miejsca urzędników lokalnych na terytoryum Królewsko-Pruskiém, z wyjątkiem urzędników przełożonych po dworcach i urzędników celnych, ile możności podwładnymi Pruskiemi, a mianowicie uwzględniać przytém osoby wojskowe Pruskie, mające pretensyą do zaradzenia o sobie. Nie Prusacy, umieszczeni albo zatrudnieni przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski po kolejach na terytoryum Królewsko-Pruskiém, nie wystąpią w skutek tego ze związku poddaństwa ojczystego.

Art. 15.

Die Königlich Württembergische Regierung ist damit einverstanden, daß die von ihr bestellte Bau- und Betriebsverwaltung wegen aller Entschädigungsansprüche, welche aus Anlaß der Eisenbahnanlagen auf Preußischem Gebiete, oder des Betriebes auf denselben erhoben werden möchten, der Entscheidung der zuständigen Königlich Preußischen Gerichte sich zu unterwerfen habe, und daß die gegen die vorgedachte Verwaltung in Vertretung der Königlich Württembergischen Regierung ergehenden Entscheidungen ihrerseits als verbindlich anzuerkennen seien.

Art. 16.

Die Feststellung der Fahrpläne und Tarife wird der Königlich Württembergischen Regierung in so weit und so lange allein überlassen, als die betreffenden Bahnen in ihrem Eigenthume und eigenem Betriebe sich befinden.

Es sollen jedoch auf jeder dieser Bahnen mindestens zwei Personenzüge täglich hin und zurück stattfinden, welche, soweit die Königlich Preußische Regierung es für Bedürfniß erkennen wird, bei sämmtlichen Stationen und Haltestellen des Königlich Preußischen Gebietes anhalten.

Außerdem wird die Königlich Württembergische Regierung für den gesammten Verkehr von und nach den im Königlich Preußischen Gebiete liegenden Stationen und Haltestellen keine ungünstigeren Tarifbestimmungen und keine höhere Tarifeinheiten zur Anwendung bringen, als für den Verkehr von und nach den im Königlich Württembergischen Gebiete liegenden Stationen und Haltestellen jeweilig in Geltung sein werden.

Tarifermäßigungen und Erleichterungen, welche einem Interessenten zu Theil werden, sollen bei sonst gleichen Verhältnissen auch anderen Interessenten gewährt werden. Zwischen den gegenseitigen Unterthanen sollen sowohl bei Feststellung der

Art. 15.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski zgadza się na to, że administracya budownicza i obrotowa, przezeń ustanowiona, poddać się winna wyrokowi właściwych sądów Królewsko-Pruskich pod względem wszelkich pretensyi do wynagrodzenia, któreby uroszczone być mogły z przyczyny zakładów kolei na terytoryum Pruskiém albo w skutek prowadzenia przemysłu na nich, jako i na to, że wyroki, zapadłe naprzeciw wyż rzeczonéj administracyi w zastępstwie Rządu Królewsko-Wyrtemberskiego, mają być uważane za ważne ze strony jegoż.

Art. 16.

Plany jazdy i taryfy ustawiać będzie Rząd Królewsko-Wyrtemberski sam o tyle i tak długo, dopóki koleje dotyczące będą się znajdować w jego posiadaniu i pod jego własnym zarządem.

Wszakże na każdéj z kolei tychże przynajmniéj dwa mają odchodzić i przybywać dziennie pociągi osobowe, które, ileby tego Rząd Królewsko-Pruski miał uważać potrzebę, powinny po wszystkich stacyach na terytoryum Królewsko-Pruskiém się zatrzymywać.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski nie będzie też przystósowywać pod względem ogólnego obrotu, odbywającego się do stacyi położonych na terytoryum Królewsko-Pruskiém i napowrót ani niekorzystniejszych przepisów taryfowych, ani wyższych jednostek taryfowych, aniżeli te, które każdą razą dla obrotu, toczącego się do stacyi i stanowisk położonych na terytoryum Królewsko-Wyrtemberskiém będą istniały.

Zniżenia taryfowe i ułatwienia, przyznane jednemu interesentowi, powinny pod równemi warunkami być przyznane i innym interesentom. Pomiędzy wzajemnymi poddanymi nie ma się robić różnicy ani pod względem

Fahr= und Frachtpreise als auch in Bezug auf die Zeit der Abfertigung keine Unterschiede gemacht werden, namentlich sollen die aus dem Gebiete des einen Staats in das Gebiet des anderen Staats übergehenden Transporte weder in Beziehung auf die Abfertigung, noch rücksichtlich der Beförderungspreise ungünstiger behandelt werden, als die aus dem betreffenden Staate abgehenden und darin verbleibenden Transporte.

Art. 17.

Für den Fall, daß die zur Zeit dem Fürstlichen Hause Thurn und Taxis zustehende Verwaltung und das nutzbare Eigenthum der Postanstalt in den Hohenzollernschen Landen in der Folge an die Königlich Preußische Regierung übergehen sollte, gestattet die Letztere der Königlich Württembergischen Postverwaltung, die auf den Eisenbahnen sich bewegenden Züge in beliebiger Weise und in beliebigem Umfange zur Beförderung von Postsendungen aller Art im Transit durch die Hohenzollernschen Lande benutzen zu lassen, ohne für diesen Transit irgend eine Abgabe zu beanspruchen.

Dagegen übernimmt die Königlich Württembergische Regierung, der Königlich Preußischen Postverwaltung gegenüber, für den Eingangs vorausgesetzten Fall folgende Verpflichtungen:

1) der Betrieb auf den Eisenbahnen wird, soweit die Natur desselben es gestattet, in die nothwendige Uebereinstimmung mit den Bedürfnissen der Postverwaltung gebracht;
2) die Königlich Württembergische Regierung übernimmt bezüglich der auf Königlich Preußischem Gebiete belegenen Bahnstrecken den Transport
   a) der Briefe und Zeitungen,
   b) aller Packete und sonstigen Sendungen, welche gemünztes Geld, Papiergeld, ungemünztes Gold und Silber, Juwelen oder Pretiosen enthalten, ohne Unterschied des Gewichts,
   c) aller, andere Gegenstände enthaltenden Packete, welche einzeln das Gewicht von zwanzig Pfund nicht übersteigen,

ustanawiania cen przewozowych i frachtowych ani pod względem czasu ekspedycyi, mianowicie nie powinny transporty, przechodzące z terytoryum jednego Państwa na terytoryum drugiego, ani co do ekspedycyi, ani co do cen przewozowych być traktowane niekorzystniéj, aniżeli transporty z właściwego Państwa wychodzące lub w niém się zostające.

Art. 17.

Na przypadek, żeby administracya i własność użytkowa zakładu pocztowego w Państwach Hohenzollerskich, służąca obecnie Książęcéj familii Thurn i Taxis, miała późniéj przejść na Rząd Królewsko-Pruski, dozwoli tenże administracyi pocztowéj Królewsko-Wyrtemberskiéj, aby pociągów kolei żelaznéj używała na transport przesyłek pocztowych każdego rodzaju w przewożeniu przez Państwa Hohenzollerskie, w dowolny sposób i w dowolnéj mierze, bez roszczenia od przewozu takiego pretensyi do cła jakiegokolwiek.

Natomiast przejmuje Rząd Królewsko-Wyrtemberski, względem administracyi Królewsko-Pruskiéj w przypadku powyż supponowanym, obowiązania następujące:

1) obrot na kolejach żelaznych zreguluje się, ileby to właściwość jego dozwalała, wedle potrzeb administracyi pocztowéj;
2) Rząd Królewsko-Wyrtemberski przejmuje co do kolei, położonych na terytoryum Królewsko-Pruskiém, transport
   a) listów i gazet,
   b) wszelkich pakiet i innych przesyłek, zawierających pieniądze bite, pieniądze papierowe, złoto i srebro nie bite, drogie kamienie lub precyozy, bez różnicy wagi,
   c) wszelkich pakiet, zawierających inne przedmioty, któreby pojedynczo nad dwadzieścia funtów nie ważyły,

d) derjenigen Postbeamten und Geräthschaften, welche von der Königlich Preußischen Postverwaltung zur Begleitung oder Expedition mitgegeben werden möchten.

Diese Postsendungen wird die Königlich Württembergische Eisenbahnbetriebs-Verwaltung unter gleich günstigen Bedingungen befördern, wie solche für den Eisenbahn-Posttransport in Württemberg jeweilig gelten; jedoch sollen die Vergütungsansprüche an die Königlich Preußische Postverwaltung für den Posttransport niemals die Selbstkosten überschreiten.

Durch vorstehende eventuelle Vereinbarung werden die derzeitigen Rechte des Fürstlichen Hauses Thurn und Taxis, als Inhaber der Landespost in Hohenzollern, nicht berührt, und wird in dieser Hinsicht die Königlich Württembergische Regierung mit der Fürstlich Thurn und Taxisschen Postverwaltung besondere Vereinbarung treffen.

Art. 18.

Die Königlich Preußische räumt der Königlich Württembergischen Regierung die Befugniß ein, auf den von Letzterer gebauten und betriebenen Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete einen Königlich Württembergischen Staatstelegraphen anzulegen und für Eisenbahndienstzwecke, sowie außerdem für die durch das Königlich Preußische Gebiet transitirenden Depeschen jeder Art in Betrieb zu setzen. Die Königlich Württembergische Regierung verpflichtet sich, auf denjenigen Eisenbahnstations- oder Haltepunkten des Königlich Preußischen Gebietes, wo des Eisenbahndienstes wegen ein Telegraphenbetrieb stattfinden wird, denselben, insoweit es die Königlich Preußische Regierung verlangt, auch für den telegraphischen Verkehr der Behörden und des Publikums nutzbar zu machen und in diesem Falle keine höheren Gebühren in Anwendung zu bringen, als auf Königlich Württembergischem Telegraphengebiete sonst für gleiche Leistungen erhoben werden.

d) urzędników pocztowych i rekwizytów takich, któreby ze strony administracyi pocztowéj Królewsko-Pruskiéj był przydane dla konwoju lub ekspedycyi.

Przesyłki pocztowe takie ekspedyować będzie Wyrtemberska administracya obrotowa kolei żelaznych pod temi samemi warunkami, jakie w odpowiednim czasie ważne będą dla transportu pocztowego na kolejach we Wyrtembergii; pretensye względem wynagrodzenia do administracyi pocztowéj Królewsko-Pruskiéj, nie powinny przecież nigdy od transportu pocztowego przewyższać kosztów własnych.

Powyższym ewentualnym układem nie nadweręża się obecnych praw familii Książęcéj Thurn i Taxis, jako właścicielki poczty krajowéj w Hohenzollern, owszem powinien Rząd Królewsko-Wyrtemberski osobną w téj mierze z administracyą pocztową Thurn i Taxis zawrzeć umowę.

Art. 18.

Rząd Królewsko-Pruski przyznaje Rządowi Królewsko-Wyrtemberskiemu prawo założenia po przestrzeniach kolejowych, zbudowanych i prowadzonych przezeń na terytoryum Królewsko-Pruskiém, telegrafu Rządowego Królewsko-Wyrtemberskiego i używania go na cele służby kolejowéj, jako i na depesze każdego rodzaju, przechodzące przez terytoryum Królewsko-Pruskie. Rząd Królewsko-Wyrtemberski obowięzuje się, ileby tego Rząd Królewsko-Pruski wymagał, do urządzenia na stacyach kolejowych lub stanowiskach wśród terytoryum Królewsko-Pruskiego, na których telegraf dla służby kolejowéj będzie zaprowadzonym, takowego także i na użycie przez władze i publiczność, i do nie pobierania w tym razie opłat wyższych od tych, jakie od podobnych posług pobierane są zwyczajnie w obwodzie telegrafów Królewsko-Wyrtemberskich.

Soweit die Königlich Preußische Regierung eigene Telegraphenstationen in den Hohenzollernschen Landen unterhalten wird, ist die Königlich Württembergische Regierung damit einverstanden, daß die Preußischen Telegraphendrähte auf Verlangen der Königlich Preußischen Regierung mit den Württembergischen Telegraphendrähten in einen dem Zwecke ununterbrochener Verbindung möglichst entsprechenden Zusammenhang gebracht werden.

Art. 19.

Auf den im Artikel 1. genannten Eisenbahnen werden den Königlich Preußischen Militairmannschaften und Militaireffekten hinsichtlich der Beförderungspreise dieselben Ermäßigungen zu Theil, welche bei Beförderung Königlich Württembergischer Militairpersonen und Militaireffekten auf den Königlich Württembergischen Staatsbahnen eintreten.

Auch ist die Königlich Württembergische Regierung einverstanden, daß nach Herstellung der einzelnen, den Gegenstand dieses Vertrages ausmachenden Eisenbahnverbindungen eine Abänderung der zwischen den beiderseitigen Hohen Regierungen bestehenden Etappenkonvention zu dem Zwecke vereinbart werden soll, um den Königlich Preußischen Militairmannschaften und Effekten von und nach Hechingen und Sigmaringen statt des jetzigen Landweges die Benutzung der Eisenbahnen zu ermöglichen.

Dagegen verpflichtet sich die Königlich Preußische Regierung, auf den Eisenbahnen, welche den Gegenstand gegenwärtigen Vertrages ausmachen, den Transit Königlich Württembergischer Truppen und Militaireffekten durch die Hohenzollernschen Lande jederzeit im Frieden oder Kriege ungehindert und unbelästigt durch Grenz- und Paßformalitäten zu gestatten.

Art. 20.

Die Königlich Württembergische Regierung überläßt dem Ermessen der Königlich Preußischen Regierung, zur Ueberwachung der Königlich

Jak daleceby Rząd Królewsko-Pruski w Państwach Hohenzollerskich własne miał utrzymywać stacye telegrafowe, zgadza się Rząd Królewsko-Wyrtemberski na to, żeby dróty telegrafów Pruskich, na żądanie Rządu Królewsko-Pruskiego, celem nieprzerwanéj komunikacyi z drótami telegrafów Królewsko-Wyrtemberskich ile możności odpowiednio zostały połączone.

Art. 19.

Na kolejach żelaznych, wymienionych w artykule 1., mają osobom i rekwizytom wojskowym Królewsko-Pruskim pod względem cen transportowych te same być przyznanemi zniżenia, jakie na kolejach Rządowych Królewsko-Wyrtemberskich mają miejsce przy transporcie osób i rekwizytów wojskowych Królewsko-Wyrtemberskich.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski zgadza się też na to, żeby po uskutecznieniu komunikacyi kolei żelaznych, będących przedmiotem niniejszego traktatu, zjednoczoną została odmiana konwencyi etapowéj, istniejącéj pomiędzy Dostojnemi Rządami, w tym celu, aby osobom i rekwizytom wojskowym Królewsko-Pruskim było umożebnioném używanie w podróży do Hechingen i Sigmaringen i napowrót, zamiast jak dotąd drogi zwyczajnéj, kolei żelaznych.

Natomiast obowięzuje się Rząd Królewsko-Pruski do dozwalania przeprawy osób i rekwizytów wojskowych Królewsko-Wyrtemberskich przez Państwa Hohenzollerskie kolejami, będącemi przedmiotem niniejszego traktatu, każdéj chwili w czasie pokoju lub wojny, bez przeszkody i molestacyi formalnościami granicznemi i paszportowemi.

Art. 20.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski porucza do woli Rządowi Królewsko-Pruskiemu mianowanie osobnego komisarza dla przypilnowania

Preußischen Interessen und Gerechtsame bei den von der Königlich Württembergischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete gebauten und betriebenen Eisenbahnen, sowie zur Verhandlung mit der Königlich Württembergischen Eisenbahnverwaltung in allen auf den Bau und Betrieb sich beziehenden Angelegenheiten einen besonderen Kommissarius zu bestellen oder auch andere geeignete Organe auszuwählen.

praw i interesów Królewsko-Pruskich na kolejach, zbudowanych i prowadzonych przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski wśród terytoryum Królewsko-Pruskiego, tudzież dla komunikowania się z Królewsko-Wyrtemberską administracyą kolei we wszelkich sprawach, tyczących się budowy i prowadzenia kolei, albo też wyznaczenie innych odpowiednich zastępców.

Art. 21.

Die Königlich Preußische Regierung behält sich das Recht vor, bei jeder von den im Artikel 1. genannten Eisenbahnen die innerhalb ihres Gebietes von der Königlich Württembergischen Regierung hergestellte Bahnstrecke nebst allem zu derselben zu rechnenden Zubehör nach Verlauf von dreißig Jahren nach dem vertragsmäßigen Endtermin für die Vollendung der sämmtlichen Bahnen (Artikel 2.) in Folge einer mindestens drei Jahre vorher zu machenden Ankündigung gegen Erstattung des Anlagekapitals (Kosten der ersten Anlage, einschließlich der während der Bauzeit aufgelaufenen vierprozentigen Zinsen, sowie der Kosten für spätere Vervollständigungen und Erweiterungen) zu erwerben.

Insofern jedoch zur Zeit der Erwerbung der Zustand der Bahn gegen die ursprüngliche Anlage sich wesentlich verschlechtert haben möchte, soll von dem ursprünglichen Anlagekapitale nach einem durch Sachverständige zu bestimmenden Prozentsatze ein dem dermaligen Zustande entsprechender Abzug gemacht werden.

Beide Hohe kontrahirende Regierungen sind übrigens einverstanden, daß falls die Königlich Preußische Regierung von dem hier vorbehaltenen Rückkaufsrechte künftig Gebrauch machen sollte, ungeachtet der Aenderung in den Eigenthumsverhältnissen der betreffenden Bahnen nie eine Unterbrechung des Betriebes auf denselben eintreten, vielmehr wegen Erhaltung eines ungestörten, einheitlichen Betriebes unter Anwendung gleicher Tarifsätze und Tarifbestimmungen für die ganze

Art. 21.

Rząd Królewsko-Pruski zastrzega sobie prawo nabycia u wszystkich kolei, oznaczonych w artykule 1., przestrzeni kolejowéj, na swojém terytoryum przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski zbudowanéj, wraz z wszelkiemi doń należącemi pertynencyami po trzydziestu leciech, licząc od ostatecznego terminu, umówionego na wykończenie wszystkich kolei (artykuł 2.), na mocy przynajmniéj trzyletniego pierwéj zapowiedzenia, za zwrotem kapitału zakładowego (kosztów pierwszego założenia, włącznie czteroprocentowych prowizyi, urosłych przez czas budowy, jako i kosztów późniejszych uzupełnień i rozszerzeń).

O ileby się przecież w chwili nabycia stan kolei w stosunku do początkowego założenia miał był znacznie pogorszyć, powinna z początkowego kapitału zakładowego kwota odpowiednia obecnemu stanowi w proporcyi procentowéj, przez znawców wyznaczyć się mającéj, być potrąconą.

Oba Dostojne Rządy kontraktujące zgadzają się z resztą na to, że jeżeliby w przyszłości Rząd Królewsko-Pruski korzystać miał ze zastrzeżonego tu prawa odkupna, nie ma nigdy, mimo zmiany w stosunkach posiadania dotyczących kolei, zajść na nich przerwanie obrotu, ale że owszem powinno względem utrzymania nieprzerwanego, jednostajnego procederu, za zastósowaniem równych pozycyi i postanowień taryfowych do całéj dotyczącéj linii kolejowéj,

betreffende Bahnlinie zuvor eine den Verhältnissen anpassende geeignete Verständigung Platz greifen soll.

Art. 22.

Für den Fall, daß die Königlich Württembergische Regierung sich veranlaßt sehen möchte, die im Königlich Preußischen Gebiete hergestellten Bahnstrecken künftig an eine andere Regierung oder an Privatunternehmer, sei es im Wege einer Konzession oder der Veräußerung oder Verpachtung, ganz oder theilweise zu überlassen, so ist hierzu die Zustimmung der Königlich Preußischen Regierung erforderlich und wird alsdann über die einer Abänderung bedürfenden Punkte des gegenwärtigen Vertrages das Nähere zwischen den beiderseitigen Regierungen verabredet werden.

Art. 23.

Etwaige aus gegenwärtigem Vertrage oder über die Ausführung desselben entstehende Streitfragen zwischen den beiden kontrahirenden Regierungen sollen schiedsrichterlich erledigt werden.

Zu diesem Behufe ernennt im vorkommenden Falle binnen sechs Wochen nach beantragter schiedsrichterlicher Entscheidung jeder Theil zwei, keinem der beiden Staaten angehörige unparteiische Schiedsmänner, welche einen fünften sich beiordnen, unter denen dann die Stimmenmehrheit über den Streitpunkt endgültig entscheidet. Können die vier gewählten Schiedsmänner sich über die Person des fünften nicht einigen, so hat jede der beiden Regierungen einen unparteiischen, gleichfalls keinem der beiden Staaten angehörigen Mann zu dem Zwecke zu bezeichnen, damit nach Bestimmung des Looses einer dieser beiden Männer von den vier Schiedsmännern als Fünfter zugezogen werde.

Art. 24.

Die Königlich Württembergische Regierung behält sich für gegenwärtigen Vertrag die Zustimmung ihrer Stände, soweit dieselbe erforderlich ist, vor.

nastąpić pierwéj odpowiednie stosunkom się porozumienie.

Art. 22.

Na przypadek, żeby Rząd Królewsko-Wyrtemberski miał w przyszłości widzieć się spowodowanym do ustąpienia kolei, zbudowanych na terytoryum Królewsko-Pruskiém, całkiém lub częściowo innemu Rządowi lub przedsiębiercom prywatnym, bądź to za pomocą koncesyi albo przedaży lub też wydzierzawienia, potrzebném będzie na to zezwolenie Rządu Królewsko-Pruskiego, a obustronne Rządy zniosą się ze sobą co do pojedynczych punktów niniejszego traktatu, któreby wymagały odmiany.

Art. 23.

Spory, jakieby wyniknąć mogły pomiędzy Rządami kontraktującemi albo z niniejszego traktatu samego, lub co do wykonania jegoż, powinny być załatwiane przez sąd polubowny.

Końcem tym wyznaczy w zachodzącym razie każda strona w przeciągu sześciu tygodni po zawnioskowaném rozstrzygnięciu sprawy przez sąd polubowny, dwóch rozjemców bezstronnych, do żadnego z obu Państw nie należących, którzy winni piątego rozjemcę przybrać a potem punkt sporny większością głozów ostatecznie rozstrzygnąć. Jeżeliby się obrani cztéréj rozjemcy nie mogli porozumieć względem osoby piątego, powinien Rząd każdy wyznaczyć końcem tym osobę bezstronną, również do żadnego z obu Państw nie należącą, ażeby jedna z osób tych była przybraną przez rzeczonych czterech rozjemców wedle losu za piątą.

Art. 24.

Rząd Królewsko-Wyrtemberski zastrzega sobie uchwalenie traktatu niniejszego, ileby tego było potrzeba, przez stany swoje.

Art. 25.

Der gegenwärtige Vertrag soll beiderseits zur landesherrlichen Genehmigung vorgelegt und die Auswechselung der Ratifikations-Urkunden zu Berlin binnen vier Wochen vorgenommen werden.

Dessen zur Urkunde haben die beiderseitigen Bevollmächtigten den Vertrag in zwei gleichlautenden Ausfertigungen unter Beidrückung ihrer Siegel eigenhändig unterzeichnet.

So geschehen Carlsruhe, den 3. März 1865.

(L. S.) Carl Wilhelm Everhard Wolf.
(L. S.) Paul Ludwig Wilhelm Jordan.
(L. S.) Otto Frhr. Thumb v. Neuburg.
(L. S.) Ludwig v. Klein.

Die Auswechselung der Ratifikations-Urkunden des vorstehenden Vertrages ist zu Berlin bewirkt worden.

Art. 25.

Traktat niniejszy powinien z obu stron celem zatwierdzenia Monarszego być przedłożonym, a wymiana dokumentów zatwierdzenia w przeciągu czterech tygodni w Berlinie dokonaną.

W dowód tegoż podpisali obustronni pełnomocnicy traktat w dwóch równobrzmiących ekspedycyach własnoręcznie pod wyciśnieniem swoich pieczęci.

Działo się w Karlsruhe, dnia 3. Marca 1865.

(L. S.) Karól Wilhelm Everhard Wolf.
(L. S.) Paweł Ludwig Wilhelm Jordan.
(L. S.) Bar. Otto Thumb Neuburg.
(L. S.) Ludwig Klein.

Wymiana dokumentów zatwierdzenia powyższego traktatu dokonana w Berlinie.

(Nr. 6176.) Vertrag zwischen Preußen und Baden über Herstellung von Eisenbahnverbindungen zwischen Hohenzollern und Baden. Vom 3. März 1865.

Seine Majestät der König von Preußen
und
Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Baden

haben, zum Zwecke einer Vereinbarung über die Herstellung angemessener Eisenbahnverbindungen zwischen den Hohenzollernschen Landen und Baden, zu Bevollmächtigten ernannt:

Seine Majestät der König von Preußen:
Allerhöchstihren Geheimen Ober-Regierungsrath Carl Wilhelm Everhard Wolf, und
Allerhöchstihren Wirklichen Legationsrath Paul Ludwig Wilhelm Jordan;

(No. 6176.) Traktat pomiędzy Prusami a Badenią, tyczący się zaprowadzenia komunikacyi za pomocą kolei żelaznych pomiędzy Hohenzollern a Badenią. Z dnia 3. Marca 1865.

Jego Królewska Mość Król Pruski
i
Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Badeński

zamianowali, celem porozumienia się względem zaprowadzenia stósownych komunikacyi za pomocą kolei żelaznych pomiędzy Państwami Hohenzollerskiemi a Badenią, pełnomocnikami:

Jego Królewska Mość Król Pruski:
Swego tajnego nadradzcę regencyjnego Karóla Wilhelma Everharda Wolfa, i
Swego rzeczywistego radzcę legacyjnego Pawła Ludwika Wilhelma Jordana;

Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Baden:

Allerhöchstihren Ministerialrath Heinrich Friedrich Muth, und

Allerhöchstihren Legationsrath Dr. Johann Minet,

welche nach Auswechselung ihrer Vollmachten, vorbehaltlich der Allerhöchsten Ratifikation, folgenden Staatsvertrag abgeschlossen haben.

Art. 1.

Die Königlich Preußische Regierung gestattet der Großherzoglich Badischen Regierung, folgende für alleinige Rechnung der letztgedachten Regierung zu bauende und zu betreibende Lokomotiv-Eisenbahnen durch das Königlich Preußische Gebiet zu führen:

1) eine Eisenbahn, welche von der Stockach-Meßkircher Bahn abzweigt, durch Königlich Preußisches Gebiet nach Pfullendorf geführt und von hier aus durch eine von der Königlich Württembergischen Regierung zu erbauende Bahn über Ostrach gegen Aulendorf fortgesetzt wird;

2) eine Eisenbahn, welche von Meßkirch durch das Ablachthal auf Königlich Preußischem Gebiete nach Sigmaringen geführt und an letzterem Orte mit der Tübingen-Hechingen-Sigmaringer Bahn verbunden wird;

3) eine an die Meßkirch-Sigmaringer Bahn sich anschließende, durch das Ablachthal bis Mengen zu erbauende Bahn, welche hier mit der von Württemberg herzustellenden Donauthalbahn Mengen-Ulm verbunden wird.

Art. 2.

Die Großherzoglich Badische Regierung übernimmt die Verpflichtung, die Eisenbahn nach Pfullendorf binnen zehn Jahren und die Bahn von Meßkirch nach Sigmaringen binnen acht Jahren,

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Badeński:

Swego radzcę ministeryalnego Henryka Fryderyka Mutha, i

Swego radzcę legacyjnego Dr. Jana Mineta,

którzy wymieniwszy pełnomocnictwa swe, zawarli, ze zastrzeżeniem Najwyższego zatwierdzenia, następujący traktat między Mocarstwami.

Art. 1.

Rząd Królewsko-Pruski pozwala Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu prowadzić następujące, na wyłączny rachunek tegoż ostatniego Rządu zbudować i utrzymywać się mające, koleje żelazne o lokomotywach przez Królewsko-Pruskie terytoryum:

1) koléj żelazną, odgałężającą się od kolei Stokkach-Messkirch, która się poprowadzi przez terytoryum Królewsko-Pruskie do Pfullendorf, a tu ztąd kontynuować będzie za pomocą mającéj się przez Rząd Wielko-Księski Wyrtemberski zbudować kolei przez Ostrach ku Aulendorf;

2) koléj żelazną, mającą się poprowadzić od Messkirch przez dolinę Ablach na Królewsko-Pruskiém terytoryum do Sigmaringen a złączyć na témże ostatniém miejscu z koleją Tybingen-Hechingen-Sigmaringen;

3) koléj żelazną, przyłączającą się do kolei Messkirch-Sigmaringen, zbudować się mającą przez dolinę Ablach do Mengen, która tutaj złączoną będzie z koleją Donauthal-Mengen-Ulm, mającą być zbudowaną przez Wyrtembergią.

Art. 2.

Rząd Wielko-Księski Badeński przejmuje obowiązek wykończenia budowy i wprowadzenia w obrot kolei żelaznéj do Pfullendorf w przeciągu lat dziesięciu, a kolei od Messkirch

von der Ratifikation dieses Vertrages an gerechnet, im Bau zu vollenden und in Betrieb zu setzen.

In Betreff der an die Meßkirch-Sigmaringer Bahn sich anschließenden Bahn durch das Ablachthal nach Mengen hängt die Ausübung des im Artikel 1. eingeräumten Rechtes zum Bau, auch innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes, von der freien Entschließung der Großherzoglich Badischen Regierung ab.

Die Königlich Preußische Regierung ist aber in Bezug auf diese Bahn, wenn dieselbe nicht spätestens innerhalb zwölf Jahren, von der Eröffnung des Betriebes der Eisenbahn Meßkirch-Sigmaringen-Mengen an gerechnet, hergestellt sein wird, nicht weiter gehalten, der Großherzoglich Badischen Regierung den Bau und Betrieb der zugehörigen Strecken des Königlich Preußischen Gebietes zu gestatten.

Art. 3.

Ueber die zur Ausführung kommenden Speziallinien der im Artikel 1. genannten Bahnen wird unter den beiden kontrahirenden Hohen Regierungen eine Verständigung stattfinden. Im Uebrigen bleibt bei diesen Bahnen der Großherzoglich Badischen Regierung die Feststellung der Bauprojekte überlassen. Die Projekte sollen jedoch vor der Ausführung der Königlich Preußischen Regierung mitgetheilt werden.

Art. 4.

Die Spurweite der zu erbauenden Eisenbahnen soll in Uebereinstimmung mit den anschließenden Bahnen überall gleichmäßig vier Fuß acht und einen halben Zoll Englischen Maaßes im Lichten der Schienen betragen.

Auch im Uebrigen sollen die Bahnen und deren Betriebsmittel dergestalt eingerichtet werden, daß letztere nicht nur von der einen Bahn zur anderen, sondern auch von und nach den Nachbarbahnen ungestört übergehen können.

do Sigmaringen w przeciągu lat ośmiu, licząc od ratyfikacyi niniejszego traktatu.

Co się tyczy kolei żelaznéj przez dolinę Ablach do Mengen, łączącéj się z koleją Messkirch-Sigmaringen, zależeć będzie korzystanie z prawa budowania, przyznanego w artykule 1., i na Królewsko-Pruskiém terytoryum od wolnego upodobania Rządu Wielko-Księskiego Badeńskiego.

Rząd Królewsko-Pruski nie ma być przecież obowiązanym pod względem kolei téj, jeżeliby takowa nie miała być zbudowaną najpóźniéj w przeciągu lat dwunastu, licząc od rozpoczęcia obrotu na kolei Messkirch-Sigmaringen-Mengen, do dozwolenia Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu pobudowania dotyczących przestrzeni Królewsko-Pruskiego terytoryum.

Art. 3.

Dostojne Rządy kontraktujące porozumieją się ze sobą co do mających się wykonać szczegółowych linii kolei, w artykule 1. wymienionych. Zresztą pozostawionėm będzie u tychże kolei ustanowienie projektów budowlowych Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu, który takowe przecież winien przed wykonaniem zakomunikować Rządowi Królewsko-Pruskiemu.

Art. 4.

Szerokość toru mających się zbudować kolei żelaznych, powinna w świetle szyn wynosić wszędzie w harmonii z kolejami się przyłączającemi zarówno cztery stopy ośm i pół cala miary angielskiéj.

Także i w innéj mierze powinny koleje i środki obrotowe ich być urządzone tak, żeby też ostatnie mogły przechodzić bez przeszkody nie tylko z jednéj kolei na drugą, ale i na koleje sąsiedzkie i napowrót.

Art. 5.

Die Großherzoglich Badische Regierung wird im Königlich Preußischen Gebiete Stationen und Haltestellen sowohl für den Personen- als auch für den Güterverkehr an allen denjenigen Punkten anlegen, an denen ein entsprechendes Verkehrsbedürfniß vorhanden ist oder künftig sich herausstellen wird.

Art. 6.

Die Königlich Preußische Regierung wird zur planmäßigen Ausführung der von der Großherzoglich Badischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete zu bauenden Eisenbahnen nebst den dazu gehörigen Anlagen das Expropriationsrecht in gleichem Umfange bewilligen, als in den Bestimmungen der §§. 8. 9. und 10. des Königlich Preußischen Gesetzes über die Eisenbahn-Unternehmungen vom 3. November 1838. vorgesehen ist.

Sollten vor dem Beginne des Bahnbaues für die Anlagen von Eisenbahnen in den Hohenzollernschen Landen andere gesetzliche Bestimmungen über das Expropriationsverfahren vorgeschrieben werden, so finden diese auch bei den von der Großherzoglich Badischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete zu erbauenden Bahnen Anwendung.

Art. 7.

Die Großherzoglich Badische Regierung wird bei den im Königlich Preußischen Gebiete zu bauenden Bahnstrecken alle Anlagen einrichten und unterhalten, welche an Wegen, Ueberfahrten, Triften, Einfriedigungen, Bewässerungs- und Vorfluthanlagen u. s. w. zur Sicherung gegen Gefahren und Nachtheile nothwendig sind. Entsteht die Nothwendigkeit solcher Anlagen erst nach Eröffnung des Bahnbetriebes durch eine mit den benachbarten Grundstücken vorgehende Veränderung, so wird die Großherzoglich Badische Regierung dieselben zwar einrichten und unterhalten, jedoch nur auf Kosten der Interessenten.

Art. 5.

Rząd Wielko-Księski Badeński założy na Królewsko-Pruskiém terytoryum stacye i stanowiska tak dla transportu osób jako i dla transportu towarów po wszystkich tych punktach, na których zachodzi albo się późniéj wykaże odpowiednia tego potrzeba.

Art. 6.

Rząd Królewsko-Pruski udzieli prawo ekspropryacyi na wykonanie wedle planu kolei, mających się zbudować przez Rząd Wielko-Księski Badeński na Królewsko-Pruskiém terytoryum, wraz z należącemi doń zakładami, w tém samém objęciu, jakie przewidziane w postanowieniach §§. 8. 9. i 10. Królewsko-Pruskiego prawa względem przedsiębierstw kolei żelaznych z dnia 3. Listopada 1838.

Jeżeliby przed rozpoczęciem budowy kolei dla zakładów kolei żelaznych w Państwach Hohenzollerskich zostać miały przepisane inne pod względem postępowania ekspropryacyjnego postanowienia prawne, powinny takowe i do kolei, przez Rząd Wielko-Księski Badeński na Królewsko-Pruskiém terytoryum zbudować się mających, być zastósowane.

Art. 7.

Rząd Wielko-Księski Badeński urządzi i będzie utrzymywać u kolei, mających się na Królewsko-Pruskiém terytoryum zbudować, wszelkie zakłady, jakie po drogach, przeprawach, wygonach, ogrodzeniach, zakładach irygacyjnych i zakładach do wstrzymania wody i t. d. są potrzebne, celem zabezpieczenia przed niebezpieczeństwami i szkodami. Jeżeliby potrzeba zakładów takich wykazać się miała dopiero po rozpoczęciu obrotu na kolei, w skutek zmiany zaprowadzonéj z sąsiedzkiemi gruntami, natenczas takowe Rząd Wielko-Księski Badeński wprawdzie urządzi i będzie utrzymywać, wszakże li na koszta interesentów.

Art. 8.

Die Landeshoheit bleibt hinsichtlich der von der Großherzoglich Badischen Regierung zu bauenden und zu betreibenden Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete der Königlich Preußischen Regierung ausdrücklich vorbehalten. Alle innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes vorkommenden, die Bahnanlagen oder den Transport auf denselben betreffenden Verbrechen, Vergehen und Uebertretungen sollen daher den Königlich Preußischen Behörden zur Untersuchung und Bestrafung angezeigt und nach den Königlich Preußischen Gesetzen beurtheilt werden.

Auch sollen die an den Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete zu errichtenden Hoheitszeichen nur diejenigen des Preußischen Staates sein.

Für die auf den Eisenbahndienst bezüglichen Dienstverbrechen und Vergehen der von der Großherzoglich Badischen Regierung angestellten Beamten sind jedoch die Großherzoglich Badischen Behörden allein zuständig.

Wird die Verhaftung eines auf den Bahnen innerhalb des Königlich Preußischen Gebietes angestellten Großherzoglich Badischen Eisenbahnbediensteten wegen Verbrechen, Vergehen oder Uebertretungen von Königlich Preußischen Behörden verfügt, so wird hierbei von denselben auf die Erfordernisse des Eisenbahndienstes gehörige Rücksicht genommen und, soweit es nach den Umständen irgend thunlich ist, die nächstvorgesetzte Eisenbahnbehörde so zeitig von der Verhaftung in Kenntniß gesetzt werden, daß der etwa nöthige Stellvertreter noch rechtzeitig in den Dienst eingewiesen werden kann.

Gesetzliche Bestimmungen, welche, vom Tage des Abschlusses dieses Vertrages an gerechnet, in Bezug auf Eisenbahn-Unternehmungen von der Königlich Preußischen Regierung erlassen werden, sollen für die in Rede stehenden Eisenbahnen, so lange sie im Eigenthume und im Betriebe der Großherzoglich Badischen Regierung sich befinden, ohne vorherige Verständigung keine Anwendung finden.

Art. 8.

Zwierzchność krajowa przestrzeni kolejowych, mających się zbudować i utrzymywać przez Rząd Wielko-Księski Badeński na terytoryum Królewsko-Pruskiém, zastrzeżona wyraźnie Rządowi Królewsko-Pruskiemu. Zatém powinny wszelkie zbrodnie, przestępstwa i przekroczenia, zachodzące wśród Królewsko-Pruskiego terytoryum, tyczące się zakładów kolei lub transportu na nich, być podawane celem śledzenia i karania Królewsko-Pruskim władzom i sądzone wedle praw Królewsko-Pruskich.

Daléj powinny też być wystawiane po kolejach na terytoryum Królewsko-Pruskiém li Pruskie godła zwierzchnicze.

Pod względem przestępstw i przekroczeń służbowych, odnoszących się do służby kolejowéj, jakieby były popełnione przez urzędników mianowanych ze strony Rządu Wielko-Księskiego Badeńskiego, mają być przecież właściwemi li Wielko-Księskie Badeńskie władze.

W razie nakazania przez Królewsko-Pruskie władze aresztowania Wielko-Księskiego Badeńskiego urzędnika kolei, umieszczonego na terytoryum Królewsko-Pruskiém, o zbrodnie, przestępstwa albo przekroczenia, mają takowe mieć przytem należyty wzgląd na potrzeby służby kolejowéj i uwiadomić, ileby to tylko było wedle okoliczności możebném, o aresztowaniu najbliższą przełożoną władzę kolejową tak rychle, żeby potrzebny na przypadek zastępca mógł być jeszcze zawczasu w służbie umieszczonym.

Postanowienia prawne, wydane ze strony Rządu Królewsko-Pruskiego co do przedsiębierstw kolei żelaznych licząc od dnia zawarcia niniejszego traktatu, nie powinny bez poprzedniego porozumienia się być zastósowanemi do kolei żelaznych w mowie będących, dopókiby takowe były własnością i pod zarządem Rządu Wielko-Księskiego Badeńskiego.

Art. 9.

Jedem der beiden kontrahirenden Staaten bleibt es vorbehalten, innerhalb seines Gebietes Bahnen mit der einen oder anderen der hier vereinbarten Eisenbahnen in Verbindung zu setzen oder setzen zu lassen.

Art. 10.

Die Bahnpolizei-Ordnungen werden von der Königlich Preußischen Regierung für die betreffenden Bahnstrecken ihres Gebietes nach vorgängiger Verständigung mit der den Betrieb führenden Großherzoglich Badischen Regierung erlassen werden. Den Großherzoglich Badischen Eisenbahnbeamten werden dabei in Bezug auf die Eisenbahnpolizei dieselben Befugnisse eingeräumt werden, welche auf den Königlich Preußischen Staatsbahnen die betreffenden Königlich Preußischen Bahnbeamten auszuüben haben. Die von der Großherzoglich Badischen Regierung geprüften Betriebsmittel sollen ohne weitere Revision im Königlich Preußischen Gebiete zugelassen werden.

Art. 11.

Die Großherzoglich Badische Regierung verpflichtet sich, die auf Grund dieses Vertrages von ihr im Königlich Preußischen Gebiete ausgebauten Bahnen mit gleicher Sorgfalt fortwährend zu unterhalten und zu betreiben, wie ihre Staatsbahnen auf Großherzoglich Badischem Gebiete.

Art. 12.

In Betreff der Staats- und Gemeinde-Abgaben und Lasten wird die Königlich Preußische Regierung die Befreiungen, welche sie der am meisten begünstigten Regierung für ihre Eisenbahnen im Königlich Preußischen Gebiete eingeräumt hat oder noch einräumen wird, im gleichen Umfange der Großherzoglich Badischen Regierung zu Theil werden lassen. Insbesondere soll der Betrieb auf den betreffenden Bahnen, so lange diese im Eigenthume und Betriebe der Großherzoglich Badischen Regierung sich befinden, mit einer Gewerbesteuer

Art. 9.

Każdemu z kontraktujących Rządów zastrzega się prawo przyłączania lub dozwalania przyłączenia na swojém terytoryum do kolei żelaznych, będących przedmiotem niniejszego układu, kolei innych.

Art. 10.

Ordynacye policyjne kolejowe wydawać będzie dla dotyczących przestrzeni kolejowych swego terytoryum Rząd Królewsko-Pruski, za poprzedniém porozumieniem się ze Rządem Wielko-Księskiém Badeńskiém, obrot prowadzącym. Wielko-Księskim Badeńskim urzędnikom kolejowym przyznają się przytém pod względem policyi kolejowéj te same prawa, jakie po kolejach Rządowych Pruskich służą dotyczącym Królewsko-Pruskim urzędnikom. Środki obrotowe, doświadczone przez Rząd Wielko-Księski Badeński, powinny bez dalszéj rewizyi na terytoryum Królewsko-Pruskiém być przypuszczone.

Art. 11.

Rząd Wielko-Księski Badeński obowięzuje się do ciągłego utrzymywania i prowadzenia z równą starannością kolei, wybudowanych przezeń w skutek niniejszego traktatu na terytoryum Pruskiém, co swoich kolei Rządowych na Wielko-Księskiém Badeńskiém terytoryum.

Art. 12.

Pod względem podatków i ciężarów Rządowych jako i podatków i ciężarów na rzecz gmin, udzieli Rząd Królewsko-Pruski Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu te same imunicye w tém samém objęciu, jakieby przyznał był albo jeszcze mógł przyznać Rządowi najuprzywilejowańszemu co do kolei jego na terytoryum Pruskiém. Zwłaszcza nie ma być obłożonym proceder na dotyczących kolejach, dopókiby takowe były własnością i pod kierowaniem Rządu Wielko-Księskiego Ba-

oder mit ähnlichen öffentlichen Abgaben nicht belegt werden und rücksichtlich der Grundsteuer als verabredet gelten, daß unter allen Umständen mindestens die Schienenwege der von der Großherzoglich Badischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete gebauten und betriebenen Eisenbahnen von der Grundsteuer befreit bleiben müssen.

Art. 13.

Für den Fall, daß die bestehende Zolleinigung zwischen dem Königreich Preußen und Großherzogthum Baden aufhören sollte, verpflichtet sich die Königlich Preußische Regierung, auf den Eisenbahnen, welche Gegenstand gegenwärtigen Vertrages sind, keine Durchgangsabgaben zu erheben, auch hinsichtlich der darauf transitirenden Güter die zollamtlichen Kontrolmaaßregeln stets auf das nothwendigste Maaß zu beschränken.

Dagegen sichert die Großherzoglich Badische Regierung für denselben Fall die Durchgangszollfreiheit für alle diejenigen Waaren zu, welche im Eisenbahnverkehr von den Hohenzollernschen Landen durch das Großherzogthum Baden nach den Hohenzollernschen Landen durchgeführt werden.

Art. 14.

Die Großherzoglich Badische Regierung wird die Stellen der Lokalbeamten im Königlich Preußischen Gebiete, mit Ausnahme der Bahnhofsvorstände und der Erhebungsbeamten, thunlichst mit Angehörigen des Preußischen Staats besetzen, auch dabei auf versorgungsberechtigte Preußische Militairpersonen vorzugsweise Rücksicht nehmen. Nichtpreußen, welche die Großherzoglich Badische Regierung bei den Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete beschäftigt oder anstellt, scheiden dadurch aus dem Unterthanenverbande ihres Heimathlandes nicht aus.

Art. 15.

Die Großherzoglich Badische Regierung ist damit einverstanden, daß die von ihr bestellte Bau-

deńskiego, ani podatkiem procederowym, ani tym podobnemi podatkami publicznemi, a pod względem podatku gruntowego ma być przyjętém jako umówione, że pod wszelkiemi okolicznościami powinny przynajmniéj drogi szynowe kolei żelaznych, zbudowanych i prowadzonych przez Rząd Wielko-Księski Badeński na terytoryum Pruskiém, być wolnemi od podatku gruntowego.

Art. 13.

Na przypadek, żeby zjednoczenie celne, istniejące pomiędzy Królestwem Pruskiém a Wielkiém Księstwem Badeńskiém miało ustać, obowięzuje się Rząd Królewsko-Pruski do nie pobierania na kolejach, będących przedmiotem niniejszego traktatu, ceł przechodowych, jako i do ograniczenia środków kontrolowych celnych pod względem towarów kolejami rzeczonemi przechodzących, na stosunek konieczny.

Natomiast zapewnia Rząd Wielko-Księski Badeński w tym samym razie wolność od cła przechodowego dla wszystkich tych towarów, które będą przewożone kolejami żelaznemi z Państw Hohenzollerskich przez Wielkie-Księstwo Badeńskie do Państw Hohenzollerskich.

Art. 14.

Rząd Wielko-Księski Badeński obsadzać będzie urzędy lokalne na Królewsko-Pruskiém terytoryum, z wyjątkiem dozorców na dworcach i urzędników poborowych, ile możności poddanymi Państwa Pruskiego, a przytém uwzględniać zwłaszcza osoby wojskowe Pruskie, mające pretensyą do zaradzania o sobie. Nie Prusacy, którychby Rząd Wielko-Księski Badeński po kolejach na terytoryum Pruskiém umieścił lub miał zatrudniać, nie będą w skutek tego występować z poddaństwa swego kraju.

Art. 15.

Rząd Wielko-Księski Badeński zgadza się na to, że administracya budownicza i obro-

und Betriebsverwaltung wegen aller Entschädigungsansprüche, welche aus Anlaß der Eisenbahnanlagen auf Königlich Preußischem Gebiete, oder des Betriebes auf denselben erhoben werden möchten, der Entscheidung der zuständigen Königlich Preußischen Gerichte sich zu unterwerfen habe, und daß die gegen die vorgedachte Verwaltung in Vertretung der Großherzoglich Badischen Regierung ergehenden Entscheidungen ihrerseits als verbindlich anzuerkennen seien.

towa przezeń postanowiona, powinna względem wszelkich pretensyi do wynagrodzenia, jakieby w skutek zakładów kolei na Królewsko-Pruskiém terytoryum, lub w skutek prowadzenia na nich procederu mogły być uroszczone, poddać się rozstrzygnięciu przez właściwe sądy Królewsko-Pruskie, i że wyroki, stanowione naprzeciw wyż rzeczonéj administracyi w zastępstwie Rządu Wielko-Księskiego Badeńskiego, mają z jego strony być uznane za ważne.

Art. 16.

Die Feststellung der Fahrpläne und der Tarife wird der Großherzoglich Badischen Regierung in so weit und so lange allein überlassen, als die betreffenden Bahnen in ihrem Eigenthume und eigenen Betriebe sich befinden.

Es sollen jedoch auf jeder dieser Bahnen mindestens zwei Personenzüge täglich hin und zurück stattfinden, welche, soweit die Königlich Preußische Regierung es für Bedürfniß erkennen wird, bei sämmtlichen Stationen und Haltestellen des Königlich Preußischen Gebietes anhalten.

Außerdem wird die Großherzoglich Badische Regierung für den gesammten Verkehr von und nach den im Königlich Preußischen Gebiete liegenden Stationen und Haltestellen keine ungünstigeren Tarifbestimmungen und keine höheren Tarifseinheiten zur Anwendung bringen, als für den Verkehr von und nach den im Großherzoglich Badischen Gebiete liegenden Stationen und Haltestellen jeweilig in Geltung sein werden.

Tarifermäßigungen und Erleichterungen, welche einem Interessenten zu Theil werden, sollen bei sonst gleichen Verhältnissen auch anderen Interessenten gewährt werden.

Zwischen den gegenseitigen Unterthanen sollen sowohl bei Feststellung der Fahr- und Frachtpreise, als auch in Bezug auf die Zeit der Abfertigung keine Unterschiede gemacht werden, namentlich sollen die aus dem Gebiete des einen Staats in das Gebiet des anderen Staats übergehenden Trans-

Art. 16.

Ustanawianie planów jazdy i taryf poruczoném będzie samemu Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu o tyle i tak długo, dopóki koleje dotyczące będą jego własnością i pod jego własnym zarządem.

Wszakże powinny na każdéj z kolei rzeczonych przynajmniéj dwa odchodzić dziennie pociągi osobowe tam i napowrót, które, ileby tego Rząd Królewsko-Pruski miał uznać potrzebę, muszą u wszystkich stacyi i stanowisk na Królewsko-Pruskiém terytoryum się zatrzymywać.

Prócz tego nie zastósuje Rząd Wielko-Księski Badeński do ogólnego transportu ze i do stacyi i stanowisk, położonych na terytoryum Pruskiém, ani niekorzystniejszych postanowień taryfowych, ani wyższych jednostek taryfowych, aniżeli będą każdocześnie w mocy dla transportu ze i do stacyi i stanowisk, położonych na terytoryum Wielko-Księskiem Badeńskiém.

Zniżenia i ułatwienia taryfowe, nadane jednemu interesentowi, powinny, pod równemi warunkami być przyznane i innym interesentom.

Pomiędzy wzajemnymi poddanymi nie ma się robić różnicy ani przy ustanawianiu cen przewozowych i frachtowych, ani pod względem czasu ekspedycyi, zwłaszcza nie powinny transporty przechodzące z terytoryum jednego Państwa na terytoryum drugiego Państwa, ani

porte weder in Beziehung auf die Abfertigung, noch rücksichtlich der Beförderungspreise ungünstiger behandelt werden, als die aus dem betreffenden Staate abgehenden und darin verbleibenden Transporte.

Art. 17.

Für den Fall, daß die zur Zeit dem Fürstlichen Hause Thurn und Taxis zustehende Verwaltung und das nutzbare Eigenthum der Postanstalt in den Hohenzollernschen Landen in der Folge an die Königlich Preußische Regierung übergehen sollte, gestattet die Letztere der Großherzoglich Badischen Postverwaltung, die auf den Eisenbahnen sich bewegenden Züge in beliebiger Weise und in beliebigem Umfange zur Beförderung von Postsendungen aller Art im Transit durch die Hohenzollernschen Lande benutzen zu lassen, ohne für diesen Transit irgend eine Abgabe zu beanspruchen.

Dagegen übernimmt die Großherzoglich Badische Regierung, der Königlich Preußischen Postverwaltung gegenüber, für den Eingangs vorausgesetzten Fall folgende Verpflichtungen:

1) der Betrieb auf den Eisenbahnen wird, soweit die Natur desselben es gestattet, in die nothwendige Uebereinstimmung mit den Bedürfnissen der Postverwaltung gebracht;

2) die Großherzoglich Badische Regierung übernimmt bezüglich der auf Königlich Preußischem Gebiete belegenen Bahnstrecken den Transport:

   a) der Briefe und Zeitungen,

   b) aller Packete und sonstigen Sendungen, welche gemünztes Geld, Papiergeld, ungemünztes Gold und Silber, Juwelen und Pretiosen enthalten, ohne Unterschied des Gewichts,

   c) aller, andere Gegenstände enthaltenden Packete, welche einzeln das Gewicht von zwanzig Pfund nicht übersteigen,

   d) derjenigen Postbeamten und Geräthschaften, welche von der Königlich Preußischen Postverwaltung zur Begleitung oder Expedition mitgegeben werden möchten.

pod względem ekspedycyi, ani pod względem cen przewozowych być traktowane niekorzystniéj, aniżeli transporty z właściwego Państwa odchodzące lub się w niém zostające.

Art. 17.

Na przypadek, żeby administracya i użytkowa własność poczty w Państwach Hohenzollerskich, służąca obecnie familii Książęcéj Thurn i Taxis, przejść miała późniéj na Rząd Królewsko-Pruski, dozwoli tenże Wielko-Księskiéj Badeńskiéj administracyi pocztowéj używanie pociągów kolei w dowolny sposób i w dowolnéj mierze na ekspedyowanie przesyłek pocztowych w przewozie przez Państwa Hohenzollerskie, nie żądając za przewóz ten żadnegokolwiek podatku.

Natomiast przejmuje Rząd Wielko-Księski Badeński względem Królewsko-Pruskiéj administracyi pocztowéj we wyż rzeczonym przypadku następujące obowiązania:

1) prowadzenie obrotu na kolejach ma, ileby to natura jego dozwalała, być zastósowaném do potrzeb administracyi pocztowéj;

2) Rząd Wielko-Księski Badeński przejmuje co do kolei, położonych na Królewsko-Pruskiém terytoryum, transport:

   a) listów i gazet,

   b) wszelkich pakiet i innych przesyłek, zawierających bite pieniądze, papierowe pieniądze, złoto i srebro nie wybite na monetę, drogie kamienie i precyozy, bez różnicy wagi,

   c) wszelkich innych pakiet, nie ważących pojedynczo nad dwadzieścia funtów,

   d) urzędników i rekwizytów pocztowych, przydanych na przypadek przez Pruską administracyą pocztową dla konwoju lub ekspedycyi.

Diese Postsendungen wird die Großherzoglich Badische Eisenbahnbetriebs-Verwaltung unter gleich günstigen Bedingungen befördern, wie solche für den Eisenbahn-Posttransport in Baden jeweils gelten; jedoch sollen die Vergütungsansprüche an die Königlich Preußische Postverwaltung für den Posttransport niemals die Selbstkosten übersteigen.

Durch vorstehende eventuelle Vereinbarung werden die derzeitigen Rechte des Fürstlichen Hauses Thurn und Taxis als Inhaber der Landespost in Hohenzollern nicht berührt, und wird in dieser Hinsicht die Großherzoglich Badische Regierung mit der Fürstlich Thurn und Taxisschen Postverwaltung besondere Vereinbarung treffen.

Art. 18.

Die Königlich Preußische Regierung räumt der Großherzoglich Badischen Regierung die Befugniß ein, auf den von Letzterer gebauten und betriebenen Bahnstrecken im Königlich Preußischen Gebiete einen Großherzoglich Badischen Staatstelegraphen anzulegen und für Eisenbahndienstzwecke, sowie außerdem für die durch das Königlich Preußische Gebiet transitirenden Depeschen jeder Art in Betrieb zu setzen. Die Großherzoglich Badische Regierung verpflichtet sich, auf denjenigen Eisenbahnstations- oder Haltepunkten des Königlich Preußischen Gebietes, wo des Eisenbahndienstes wegen ein Telegraphenbetrieb stattfinden wird, denselben, insoweit es die Königlich Preußische Regierung verlangt, auch für den telegraphischen Verkehr der Behörden und des Publikums nutzbar zu machen und in diesem Falle keine höheren Gebühren in Anwendung zu bringen, als auf Großherzoglich Badischem Telegraphengebiete sonst für gleiche Leistungen erhoben werden.

Soweit die Königlich Preußische Regierung eigene Telegraphenstationen in den Hohenzollernschen Landen unterhalten wird, ist die Großherzoglich Badische Regierung damit einverstanden, daß die Preußischen Telegraphendrähte auf Verlangen der Königlich Preußischen Regierung mit den Badischen

Przesyłki pocztowe te ekspedyować będzie Badeńska administracya kolei pod równie korzystnemi warunkami, jakie są ważnemi każdocześnie w Badenii dla transportu pocztowego na kolejach; przecież nie powinny pretensye do Pruskiéj administracyi pocztowéj, względem wynagrodzenia za transport pocztowy, przewyższać nigdy kosztów własnych.

Powyższém ewentualném zjednoczeniem nie nadwerężają się w niczém obecne prawa Książęcéj familii Thurn i Taxis jako dzierzycielki poczty krajowéj w Państwach Hohenzollerskich, owszém winien Rząd Wielko-Księski Badeński zawrzeć z Książęcą administracyą pocztową Thurn i Taxis osobne w téj mierze układy.

Art. 18.

Rząd Królewsko-Pruski przyznaje Rządowi Wielko-Księskiemu Badeńskiemu prawo założenia po kolejach, zbudowanych i prowadzonych przezeń na Pruskiém terytoryum, Badeńskiego telegrafu Rządowego, i używania go na cele służby kolejowéj, jako i prócz tego na depesze każdego rodzaju, przechodzące przez Pruskie terytoryum. Rząd Wielko-Księski Badeński obowięzuje się do urządzenia na tych stacyach i stanowiskach kolei wśród terytoryum Pruskiego, gdzie dla służby kolejowéj telegraf będzie utrzymywanym, takowego, na żądanie Rządu Królewsko-Pruskiego, także i na obrot telegrafowy dla władz i publiczności, i do nie pobierania w tym razie wyższych opłat od tych, jakie się od podobnych posług na Wielko-Księsko Badeńskiém terytoryum telegrafów pobierają.

Jeżeliby Rząd Królewsko-Pruski miał utrzymywać w Państw Hohenzollerskich własne stacye telegrafów, zgadza się Rząd Wielko-Księski Badeński na to, żeby Pruskie dróty telegrafowe, na żądanie Rządu Królewsko-Pruskiego, z Badeńskiemi drótami telegrafowemi

Telegraphendrähten in einen dem Zwecke ununterbrochener Verbindung möglichst entsprechenden Zusammenhang gebracht werden.

Art. 19.

Auf den im Artikel 1. genannten Eisenbahnen werden den Königlich Preußischen Militairmannschaften und Militaireffekten hinsichtlich der Beförderungspreise dieselben Ermäßigungen zu Theil, welche bei Beförderung Großherzoglich Badischer Militairpersonen und Militaireffekten auf den Großherzoglich Badischen Staatsbahnen eintreten.

Dagegen verpflichtet sich die Königlich Preußische Regierung, auf den Eisenbahnen, welche den Gegenstand gegenwärtigen Vertrages ausmachen, den Transit Großherzoglich Badischer Truppen und Militaireffekten durch die Hohenzollernschen Lande jederzeit im Frieden oder im Kriege ungehindert und unbelästigt durch Grenz- und Paßformalitäten zu gestatten.

Art. 20.

Die Großherzoglich Badische Regierung überläßt dem Ermessen der Königlich Preußischen Regierung, zur Ueberwachung der Königlich Preußischen Interessen und Gerechtsame bei den von der Großherzoglich Badischen Regierung im Königlich Preußischen Gebiete gebauten und betriebenen Eisenbahnen, sowie zur Verhandlung mit der Großherzoglich Badischen Eisenbahnverwaltung in allen auf den Bau und Betrieb sich beziehenden Angelegenheiten einen besonderen Kommissarius zu bestellen oder auch andere geeignete Organe auszuwählen.

Art. 21.

Die Königlich Preußische Regierung behält sich das Recht vor, bei jeder von den im Artikel 1. genannten Eisenbahnen die innerhalb ihres Gebietes von der Großherzoglich Badischen Regierung hergestellte Bahnstrecke nebst allem zu derselben zu rechnenden Zubehör nach Verlauf von dreißig Jahren nach dem vertragsmäßigen Endtermine für die Vollendung der sämmtlichen Bahnen (Artikel 2.) in Folge einer mindestens drei Jahre

były połączone w sposób odpowiadający ile możności nieprzerwanéj komunikacyi.

Art. 19.

Na kolejach, oznaczonych w artykule 1., przyznane będą Pruskim osobom i rekwizytom wojskowym pod względem cen transportu te same zniżenia, jakie przy transporcie Badeńskich osób i rekwizytów wojskowych na Badeńskich kolejach Rządowych mają miejsce.

Natomiast obowięzuje się Rząd Królewsko-Pruski do dozwalania przeprawy Badeńskich wojsk i rekwizytów wojennych przez Państwa Hohenzollerskie kolejami, będącemi przedmiotem niniejszego traktatu, każdego czasu w pokoju lub wojnie bez przeszkody i molestacyi formalnościami granicznemi i paszportowemi.

Art. 20.

Rząd Wielko-Księski Badeński pozostawia do woli Rządowi Królewsko-Pruskiemu zamianowanie dla przypilnowania Pruskich interesów i praw na kolejach, zbudowanych i prowadzonych przez Rząd Badeński na terytoryum Pruskiém, jako i dla traktowania z Badeńską administracyą kolei we wszelkich sprawach, odnoszących się do budowy i prowadzenia kolei, osobnego komisarza, albo też obranie sobie innych stósownych zastępców.

Art 21.

Rząd Królewsko-Pruski zastrzega sobie prawo nabycia u wszystkich kolei, oznaczonych w artykule 1., przestrzeni, zbudowanych przez Rząd Badeński na swojém terytoryum, wraz z wszelkiemi mającemi się do nich liczyć przynależytościami, po upływie lat trzydziestu, licząc od końcowego terminu kontraktowego na wykończenie wszystkich kolei (artytuł 2.), w skutek zapowiedzenia przynajmniéj trzech-

vorher zu machenden Ankündigung gegen Erstattung des Anlagekapitals, einschließlich der während der Bauzeit aufgelaufenen vierprozentigen Zinsen, sowie der Kosten für spätere Vervollständigungen und Erweiterungen zu erwerben.

Insofern jedoch zur Zeit der Erwerbung der Zustand der Bahn gegen die ursprüngliche Anlage sich wesentlich verschlechtert haben möchte, soll von dem ursprünglichen Anlagekapital nach einem durch Sachverständige zu bestimmenden Prozentsatze ein dem dermaligen Zustande entsprechender Abzug gemacht werden.

Beide Hohe kontrahirende Regierungen sind übrigens einverstanden, daß, falls die Königlich Preußische Regierung von dem hier vorbehaltenen Rückkaufsrecht künftig Gebrauch machen sollte, ungeachtet der Aenderung in den Eigenthumsverhältnissen der betreffenden Bahnen nie eine Unterbrechung in dem Betriebe auf denselben eintreten, vielmehr wegen Erhaltung eines ungestörten einheitlichen Betriebes unter Anwendung gleicher Tarifsätze und Tarifbestimmungen für die ganze betreffende Bahnlinie zuvor eine den Verhältnissen anpassende geeignete Verständigung Platz greifen soll.

Art. 22.

Für den Fall, daß die Großherzoglich Badische Regierung sich veranlaßt sehen möchte, die im Königlich Preußischen Gebiete hergestellten Bahnstrecken künftig an eine andere Regierung oder an Privatunternehmer, sei es im Wege einer Konzession oder der Veräußerung oder Verpachtung, ganz oder theilweise zu überlassen, so ist hierzu die Zustimmung der Königlich Preußischen Regierung erforderlich, und wird alsdann über die einer Abänderung bedürfenden Punkte des gegenwärtigen Vertrages das Nähere zwischen den beiderseitigen Regierungen verabredet werden.

Art. 23.

Etwaige aus gegenwärtigem Vertrage oder über die Ausführung desselben entstehende Streitfragen zwischen den beiden kontrahirenden Regie-

letniego, za zwrotem kapitału zakładowego, włącznie czteroprocentowych prowizyi, urosłych w czasie budowy, jako i kosztów późniejszych uzupełnień i rozszerzeń.

Jeżeliby się zaś stan kolei w chwili nabycia miał był w stosunku do pierwotnego założenia znacznie pogorszyć, powinna z pierwotnego kapitału zakładowego być potrąconą kwota odpowiednia obecnem stanowi, wedle stopnia procentowego, który przez znawców ma być wyznaczonym.

Obydwa Dostojne Rządy kontraktujące w tém się zresztą zgadzają, że w razie korzystania w przyszłości Rządu Królewsko-Pruskiego ze zastrzeżonego tu prawa odkupna, nie powinno, mimo odmiany w stosunkach własności dotyczących kolei, nastąpić nigdy na nich przerwanie obrotu, że raczéj co do utrzymania nieprzerwanego jednostajnego obrotu, za zastósowaniem równych pozycyi i postanowień taryfowych do całéj dotyczącéj linii kolejowéj, ma nastąpić pierwéj słuszne się porozumienie, jakieby było odpowiednie stosunkom.

Art. 22.

Na przypadek, żeby Rząd Wielko-Księski Badeński miał w przyszłości ustąpić całkiem lub częściowo przestrzeni kolei, zbudowanych na Królewsko-Pruskiém terytoryum, innemu Rządowi lub prywatnym przedsiębiorcom, bądź to za pomocą koncesyi lub przedaży albo wydzierzawienia, potrzeba będzie na to przyzwolenia Rządu Królewsko-Pruskiego, poczém się obustronne kontraktujące Rządy zniosą ze sobą co do punktów traktatu niniejszego, odmiany wymagających.

Art. 23.

Kwestye sporne pomiędzy obu kontraktującemi Rządami, jakieby wyniknąć mogły bądź to ze samego traktatu niniejszego, bądź co do

rungen sollen schiedsrichterlich erledigt werden. Zu diesem Behufe ernennt im vorkommenden Falle binnen sechs Wochen nach beantragter schiedsrichterlicher Entscheidung jeder Theil zwei, keinem der beiden Staaten angehörige unparteiische Schiedsmänner, welche einen fünften sich beiordnen, unter denen dann die Stimmenmehrheit über den Streitpunkt endgültig entscheidet. Können die vier gewählten Schiedsmänner sich über die Person des fünften nicht einigen, so hat jede der beiden Regierungen einen unparteiischen, gleichfalls keinem der beiden Staaten angehörigen Mann zu dem Zwecke zu bezeichnen, damit nach Bestimmung des Looses einer dieser beiden Männer von den vier Schiedsmännern als Fünfter zugezogen werde.

Art. 24.

Die Großherzoglich Badische Regierung behält sich für gegenwärtigen Vertrag die Zustimmung ihrer Stände, soweit dieselbe erforderlich ist, vor.

Art. 25.

Der gegenwärtige Vertrag soll beiderseits zur landesherrlichen Genehmigung vorgelegt und die Auswechselung der Ratifikations-Urkunden zu Berlin binnen vier Wochen vorgenommen werden.

Dessen zur Urkunde haben die beiderseitigen Bevollmächtigten den Vertrag in zwei gleichlautenden Ausfertigungen unter Beidrückung ihrer Siegel eigenhändig unterzeichnet.

So geschehen Carlsruhe, den 3. März 1865.

(L. S.) Carl Wilhelm Everhard Wolf.
(L. S.) Paul Ludwig Wilhelm Jordan.
(L. S.) Heinrich Friedrich Muth.
(L. S.) Dr. Johann Minet.

Die Auswechselung der Ratifikations-Urkunden des vorstehenden Vertrages ist zu Berlin bewirkt worden.

wykonania jegoż, mają być załatwiane przez sąd polubowny. Tym końcem wyznaczy każda strona w zachodzącym razie w przeciągu sześciu tygodni po zawnioskowaniu rozstrzygnięcia sprawy przez sąd polubowny, dwóch bezstronnych rozjemców, nie należących do żadnego Państwa, którzy przybiorą sobie piątego, a pomiędzy którymi potem punkt sporny większością głosów będzie ostatecznie rozstrzygniętym. Jeżeliby się obrani czteréj rozjemcy nie mogli porozumieć co do osoby piątego, powinien tym końcem każdy z kontraktujących Rządów oznaczyć osobę bezstronną, nie należącą również do żadnego Państwa, ażeby losem jedna z osób tych przez owych czterech rozjemców była przybraną za piątego.

Art. 24.

Rząd Wielko-Księski Badeński zastrzega sobie uchwalenie niniejszego traktatu, ileby takowe było potrzebném, przez stany swoje.

Art. 25.

Traktat niniejszy powinien obustronnie dla zatwierdzenia Monarszego być przedłożonym, a wymiana dokumentów zatwierdzenia w przeciągu czterech tygodni w Berlinie uskutecznioną.

W dowód tegoż podpisali ubustronni pełnomocnicy traktat w dwóch równobrzmiących ekspedycyach własnoręcznie pod wyciśnieniem swych pieczęci.

Działo się w Karlsruhe, dnia 3. Marca 1865.

(L. S.) Karól Wilhelm Everhard Wolf.
(L. S.) Paweł Ludwig Wilhelm Jordan.
(L. S.) Henryk Fryderyk Muth.
(L. S.) Dr. Jan Minet.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych powyższego traktatu dokonana w Berlinie.

(Nr. 6177.) Bekanntmachung, betreffend die Anwendung des Gesetzes vom 1. Mai 1865., betreffend die Anlage von Eisenbahnen in den Hohenzollernschen Landen (Gesetz-Samml. vom Jahre 1865. S. 553. ff.), auf die von der Königlich Württembergischen und von der Großherzoglich Badischen Regierung in den Hohenzollernschen Landen zu erbauenden Eisenbahnen. Vom 23. September 1865.

Mit Bezug auf die im letzten Absatz des Artikel 8. des Vertrages mit der Königlich Württembergischen Regierung vom 3. März d. J., betreffend die Herstellung von Eisenbahnverbindungen zwischen Hohenzollern und Württemberg (Gesetz-Samml. S. 1510.), und des Artikel 8. des Vertrages mit der Großherzoglich Badischen Regierung vom 3. März d. J., betreffend die Herstellung von Eisenbahnverbindungen zwischen Hohenzollern und Baden (Gesetz-Samml. S. 1524.), enthaltene Abrede wird hierdurch bekannt gemacht, daß die Königlich Württembergische und die Großherzoglich Badische Regierung ihr Einverständniß damit erklärt haben, daß das Gesetz vom 1. Mai d. J., betreffend die Anlage von Eisenbahnen in den Hohenzollernschen Landen, auf die von ihnen nach den vorgedachten Verträgen in den Hohenzollernschen Landen zu erbauenden Eisenbahnen in allen seinen Bestimmungen zur Anwendung gebracht werde.

Berlin, den 23. September 1865.

Der Minister der auswärtigen Angelegenheiten.

Im Auftrage:

v. Thile.

(No. 6177.) Obwieszczenie, tyczące się zastósowania prawa z dnia 1. Maja 1865., tyczącego się zakładania kolei żelaznych w Państwach Hohenzollerskich (Zbiór praw z roku 1865. str. 553 sq.), do kolei żelaznych, mających w Państwach Hohenzollerskich przez Rząd Królewsko-Wyrtemberski i Rząd Wielko-Księski Badeński być zbudowanemi. Z dnia 23. Września 1865.

Z odniesieniem się do umowy, zawartéj w ostatnim ustępie artykułu 8. traktatu ze Rządem Królewsko-Wyrtemberskim z dnia 3. Marca r. b., tyczącego się zaprowadzenia komunikacyi za pomocą kolei żelaznych pomiędzy Hohenzollern a Wyrtembergią (Zbiór praw str. 1510), i artykułu 8. traktatu ze Rządem Wielko-Księskim Badeńskim z dnia 3. Marca r. b., tyczącego się zaprowadzenia komunikacyi za pomocą kolei żelaznych pomiędzy Hohenzollern a Badenią (Zbiór praw str. 1524), ogłasza się niniejszém, że Rząd Królewsko-Wyrtemberski i Rząd Wielko-Księski Badeński zgodziły się na to, żeby prawo z dnia 1. Maja r. b., tyczące się zakładania kolei żelaznych w Państwach Hohenzollerskich, było we wszystkich postanowieniach swoich zastósowaném do kolei żelaznych, mających się przez Rządy te na mocy wyż rzeczonych traktatów w Państwach Hohenzollerskich zbudować.

Berlin, dnia 23. Września 1865.

Minister spraw zagranicznych.

Z polecenia:

Thile.

(Nr. 6178.) Allerhöchster Erlaß vom 7. August 1865., betreffend die Auflösung der bisherigen Generalkommission zu Stendal und die Ueberweisung der Auseinandersetzungsgeschäfte im Regierungsbezirk Magdeburg an die Generalkommission zu Merseburg.

Auf den Antrag des Staatsministeriums genehmige Ich, in Berücksichtigung der bei der Generalkommission zu Stendal eingetretenen Abnahme der Geschäfte, daß diese Behörde am 1. Oktober d. J. aufgelöset und die von ihr bearbeiteten Auseinandersetzungsgeschäfte im Regierungsbezirk Magdeburg der Generalkommission zu Merseburg mit übertragen werden.

Dieser Befehl, mit dessen Ausführung Ich den Minister für die landwirthschaftlichen Angelegenheiten beauftrage, ist durch die Gesetz-Sammlung zu publiziren.

Gastein, den 7. August 1865.

Wilhelm.

v. Bismarck-Schönhausen. v. Bodelschwingh. v. Roon. Gr. v. Itzenplitz. v. Mühler. Gr. zur Lippe. v. Selchow. Gr. zu Eulenburg.

An
das Staatsministerium.

(No. 6178.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 7. Sierpnia 1865., tyczące się rozwiązania dotychczasowéj jeneralnéj komisyi w Stendal i przekazania spraw separacyjnych w obwodzie regencyjnym Magdeburskim jeneralnéj komisyi w Merseburgu.

Na wniosek Ministerstwa stanu Zezwalam, uwzględniając zachodzący na komisyi jeneralnéj w Stendal ubytek czynności, aby władza ta z 1. Października r. b. została rozwiązaną, a obrabiane przezeń sprawy separacyjne w obwodzie regencyjnym Magdeburskim były jeszcze zlecone jeneralnéj komisyi w Merseburgu.

Rozkaz niniejszy, którego wykonanie Polecam Ministrowi spraw agronomicznych, winien być Zbiorem praw publikowanym.

Gastein, dnia 7. Sierpnia 1865.

Wilhelm.

Bismarck-Schoenhausen. Bodelschwingh. Roon. Hr. Itzenplitz. Muehler. Hr. Lippe. Selchow. Hr. Eulenburg.

Do
Ministerstwa stanu.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. v. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).